

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3338/2019. (XII. 6.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.115/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenessége megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság (a továbbiakban: indítványozó), mint egy másik gazdasági társaság jogutódja, jogi képviselője (dr. Szabó Tamás ügyvéd, Pintér és Szabó Ügyvédi Iroda) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.21.707/2017/3. számú végzése, valamint Pfv.V.20.115/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló perben megállapított tényállás szerint a peres felek svájci frank alapú, ingatlancélú kölcsönszerződést kötöttek. A felperes szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása iránt indított pert.
- [4] Az első fokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék a 2016. október 5-én kelt 26.P.20.104/2016/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéletábrla a 2017. március 7-én hozott 6.Pf.21.537/2016/5-II. számú jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta és megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes által 2007. április 25-én kötött kölcsönszerződés 1.4. pontjának hivatkozott rendelkezése tisztességtelen, ezért semmis.
- [6] A jogerős ítélet ellen a I. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amellyel egyidejűleg az elsőfokú bíróság kincstári illeték-bevételi számlájára átutalással 30.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket megfizetett.
- [7] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja és az 50. § (1) bekezdése alapján a Kúria a 2017. augusztus 4.-én kelt Pfv.V.21.707/2017/2. számú végzésével hiánypótlásra hívta fel az I. rendű alperest azzal, hogy a végzés kézhezvételét követő harminc napon belül a felülvizsgálati kérelem elutasításának terhe mellett rójon le további 40.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket.
- [8] Az indítványozó e felhívásra a kiegészítő illetéket határidőben, az elsőfokú bíróság székhelye szerinti törvényszék számlájára fizette be. Nincs arra nézve adat, hogy az átutalás megtörténtéről a Kúriát az indítványozó tájékoztatta volna.
- [9] Az I. rendű alperes jogi képviselője részére az elektronikus úton megküldött hiánypótló végzést 2017. augusztus 21-én vette át, a hiánypótlásra nyitva álló határidő 2017. szeptember 20-án járt le.
- [10] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2017. október 25-én kelt Pfv.V.21.707/2017/3. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 237. §, illetve 95. § (3) bekezdése alapján hivatalból elutasította, mivel – az indoklás szerint – az indítványozó a hiányzó felülvizsgálati eljárási illetéket felhívás ellenére nem róta le, azaz a hiánypótlásra történő felhívásnak nem tett eleget.
- [11] Az indítványozó ezt követően a Kúriához benyújtott kérelmében kérte e végzés hatályon kívül helyezését, és igazolta a kiegészítő illeték megfizetését. Beadványában hivatkozott arra, hogy az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 6/A. § (4) bekezdés c) pontja szerint és határidőn belül eleget tett a felhívásnak, az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék számlájára átutalta a felülvizsgálati eljárási illeték hiányzó részét. Kérelméhez az át-

utalást tanúsító bankszámlakivonatot csatolt. Álláspontja szerint a Kúria hiánypótlásra felhívó határozata nem tartalmazott rendelkezést arra nézve, hogy melyik bíróság számlaszámára kell az illetékfizetési kötelezettséget teljesíteni.

- [12] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2018. január 24-én kelt Pfv.V.20.115/2018/2. számú végzésével e kérelmet elutasította. A Kúria az indítványozó kérelmét igazolási kérelemnek tekintette, és azt a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó 109. § (2) bekezdés alapján elutasította. Döntését azzal indokolta, hogy a kiegészítő illeték összegének a Fővárosi Törvényszék számlájára történő átutalásával az indítványozó nem tett eleget a hiánypótlásra történő felhívásnak, mert a Rendelet 6/A. § (3) bekezdése szerint az illetéknek átutalással történő megfizetése esetén annak a bíróságnak az illeték bevételi számlájára kell az illetéket megfizetni, amely bíróság – jelen esetben a Kúria – előtt folyó eljárásban az illetékfizetési kötelezettség keletkezik. A hiánypótlásra felhívó végzés kibocsátása már a Kúria előtti eljárás részeként történt, ezért a rendelet hivatkozott rendelkezése szerint a Kúria az illetékes bíróság. Az indokolás szerint tehát a hiányzó illetéket a Kúria illeték-bevételi számlájára kellett volna megfizetni.
- [13] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a alapján az alkotmányjogi panaszát, amelyet a főtktár felhívására határidőben kiegészített, és egységes szerkezetbe foglalt. Panaszában a Kúria támadott végzéseinek megsemmisítését arra tekintettel kérte, hogy azok megítélése szerint sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogát. Állította, hogy a Kúria felhívására a Rendeletben meghatározott módon teljeskörűen eleget tett illetékfizetési kötelezettségének, és az elsőfokú bíróság feltehetően adminisztrációs hiba miatt nem utalta tovább a Kúriának az illeték-kiegészítés összegét. Az indítványozó szerint felülvizsgálati kérelme a törvényben meghatározott feltételeknek mindenben megfelelt, ezért alappal számíthatott arra, hogy annak érdemi elbírálására sor kerül. Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy a régi Pp. 272–273. §-ai nem teszik lehetővé a felülvizsgálati kérelemnek illeték hiánya miatt történő elutasítását, ezért a Kúria akkor járt volna el helyesen, ha érdemben elbírálja felülvizsgálati kérelmét, és leletezés terhével az ő terhén hagyja a „meg nem fizetettnek” tekintett illetéket.
- [14] Az indítványozó álláspontja szerint a jogorvoslathoz való jog a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra is vonatkozik, ezért a Kúria azzal, hogy nem bírálta el érdemben a felülvizsgálati kérelmét, ezen alapjogának sérelmét okozta.
- [15] Az indítványozó nyilatkozott arról, hogy a támadott határozat tekintetében nincs folyamatban rendkívüli jogorvoslati eljárás.
- [16] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [17] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [18] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 27. §-ára hivatkozással – a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [19] A tértivevény szerint a Kúria Pfv.V.20.115/2018/2. számú végzését az indítványozó perbeli jogi képviselője 2018. január 25. napján vette át, míg alkotmányjogi panaszát 2019. február 24-én nyújtotta be az ügyben első fokon eljáró bírósághoz. Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a Kúria Pfv.V.20.115/2018/2. számú végzésével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [20] Az indítványozó a bírósági eljárásban félként részt vett, így érintettsége a támadott határozattal összefüggésben megállapítható. Az indítvány az Abtv. 27. § b) pontjának is eleget tesz, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.

- [21] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, rögzíti az Alaptörvényben biztosított jog vélt sérelmének lényegét és az Alaptörvény megsértett rendelkezését. Megjelöli a sérelmezett bírói döntést továbbá kifejezett kérelmet terjeszt elő a bírói döntés megsemmisítésére.
- [22] 4. Az Alkotmánybíróság a XXVIII. cikk (7) bekezdése tekintetében vizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt további feltételeinek való megfelelést. Vizsgálata során a következőket állapította meg.
- [23] Az Abtv. 27. §-a értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti [a) pont].
- [24] Az indítványozó által kifejtettek lényege szerint a Kúria végzésével megfosztotta a felülvizsgálati eljárás lehetőségétől, ezáltal – álláspontja szerint – a támadott döntés sérti a perorvoslathoz való jogát.
- [25] Az Alkotmánybíróság a 3025/2016. (II. 23.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.), indokolásának [24] bekezdésében megerősítette azt a töretlen gyakorlatát, amely szerint „az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik. Tárgyát tekintve a bírói, illetőleg hatósági döntésekre terjed ki, tartalma szerint pedig az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét jelenti [...]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján a felülvizsgálat – mint rendkívüli jogorvoslat – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt rendelkezéssel nem hozható összefüggésbe”. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog sérelmét az érdemi felülvizsgálati eljárás – a kúriai jogértelmezés miatt bekövetkezett – elmaradása miatt látta megalapozottnak. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlatát figyelembe véve ugyanakkor megállapítható, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog sérelmét a felülvizsgálati eljárás esetleges elmaradása, a felülvizsgálati kérelem nem érdemben történő elutasítása – érdemi összefüggés hiányában – nem alapozza meg {3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]}.
- [26] Az Alkotmánybíróság továbbá megállapította, hogy bár az indítványozó kifejtette, hogy az álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti perorvoslathoz való joga a fentiek szerint sérelmet szenvedett, az érvei tartalmilag törvényességi kérdéseket érintenek.
- [27] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panaszindítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, vagy ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel.
- [28] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek, mert az indítványozó egyértelműen az ügyében eljáró bíróságok jogértelmezését tartotta alaptörvény-ellenesnek.
- [29] Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata értelmében az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörében eljárva a bírói döntést törvényességi szempontból nem vizsgálhatja felül. „Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntések alaptörvény-ellenességének alátámasztására. Ezért az indítvány nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.” {3179/2016. (IX. 26.) AB végzés, Indokolás [15]}
- [30] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A bírósági döntéseket – az Alaptörvény felhatalmazása alapján – az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálata során.
- [31] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel, ami a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokoltá tenné.

[32] 5. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ában foglaltak, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. november 19.

Dr. Juhász Imre s. k.,
helyettes tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/392/2018.

